

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αρ. Φακ.: 7.1.10.2/7
Αρ. Τηλ. : 22800632, 22809521
Αρ. τηλεομ.: 22806326
E-mail : dme-eidiki-ekp@schools.ac.cy

04 Ιουνίου 2020

Προς Διευθυντές/Διευθύντριες
Γυμνασίων και Εξατάξιων Σχολείων

**ΘΕΜΑ: Οδηγίες– Πληροφορίες για την υλοποίηση της Λειτουργίας
του Προγράμματος Αλφαριθμητισμού Α΄ και Β΄ τάξης Γυμνασίων
σε πρωινό χρόνο**

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα, δίνονται οι ακόλουθες οδηγίες και πληροφορίες:

Το Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού θα λειτουργεί και φέτος στην Α΄ και Β΄ Τάξη Γυμνασίου σε πρωινό σχολικό χρόνο και στη Γ΄ Τάξη σε απογευματινό χρόνο, σε ΚΙΕ. Το πρωινό Πρόγραμμα αρχίζει με την έναρξη των μαθημάτων και τερματίζεται με το τέλος των μαθημάτων, τον Μάιο, όπως και τα υπόλοιπα μαθήματα. Τονίζεται εμφαντικά ότι οι ώρες του Αλφαριθμητισμού αποτελούν διδακτικές περιόδους και ως τέτοιες πρέπει να εκλαμβάνονται.

Το Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού (πρωινό), θα παρακολουθείται και επιθεωρείται από τους/τις Διευθυντές/τριες, τους Επιθεωρητές και το Γραφείο Ειδικής Αγωγής και

Εκπαίδευσης, για λόγους συμβουλευτικούς και συνεχούς στήριξης όλων των εμπλεκομένων. Οποιαδήποτε αλλαγή στο Πρόγραμμα θα πρέπει να κοινοποιείται στο ΥΠΠΑΝ. Σε περίπτωση κατά την οποία μαθητής/τρια δεν παρουσιάζεται στα μαθήματα Αλφαριθμητισμού, ο υπεύθυνος ΒΔ ενημερώνει αμέσως τους γονείς και τον/τη Συνδεδειγμένο Λειτουργό του Σχολείου. Το ίδιο πρέπει να γίνεται όταν μαθητής/τρια απουσιάζει συστηματικά από το σχολείο ή όταν αρνείται να παρακολουθήσει το Πρόγραμμα του σχολείου, κατά τις ώρες λειτουργίας του.

ΜΕΡΟΣ Α΄: Δημιουργία Ομάδων Α΄ Τάξης Γυμνασίου

1. Διαδικασία Ενημέρωσης γονέων/κηδεμόνων Α΄ τάξης:

α) Το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ) έχει ολοκληρώσει την έρευνα – αξιολόγηση των μαθητών της ΣΤ΄ τάξης Δημοτικού και έχει εντοπίσει τους/τις μαθητές/τριες που πιθανόν να εκδηλώσουν προβλήματα Λειτουργικού Αλφαριθμητισμού με το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Οι Διευθυντές/τριες των επηρεαζόμενων Γυμνασίων θα παραλάβετε, από τους Συνδεδειγμένους Λειτουργούς, τους καταλόγους με τα ονόματα των μαθητών/τριών. Βάσει των δεδομένων αυτών, η κάθε Διεύθυνση θα προχωρήσει στον σχηματισμό των ομάδων για το Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού Α΄ τάξης στο Γυμνάσιό της.

Για την καλύτερη οργάνωση του Προγράμματος Αλφαριθμητισμού και τον έγκαιρο καθορισμό των ομάδων, παρακαλείσθε όπως με την παραλαβή των σχετικών καταλόγων από τους Συνδεδειγμένους Λειτουργούς επικοινωνήσετε το συντομότερο δυνατό και όχι αργότερα από τις **19 Ιουνίου 2020** με τους γονείς των επηρεαζόμενων μαθητών. Κατά την επικοινωνία σας θα πρέπει να ενημερώσετε τους γονείς σχετικά με το Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού και τη δυνατότητα να ενταχθεί το παιδί τους στο Πρόγραμμα αυτό.

Την ευθύνη για την ενημέρωση **των γονέων/κηδεμόνων** θα έχουν ο/η Βοηθός Διευθυντής/τρια Υπεύθυνος/η για τα θέματα Ειδικής Αγωγής και Αλφαριθμητισμού μαζί με τον/την Καθηγητή/τρια Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής.

- Στο τέλος της επικοινωνίας θα πρέπει να καθοριστεί συνάντηση με τον γονέα ή κηδεμόνα του μαθητή, για να δώσει και **γραφπτώς τη συγκατάθεση ή μη**
- **συγκατάθεσή του** (ΕΝΤΥΠΟ 1) για την ένταξη του παιδιού του στο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού. Οι μαθητές/τριες θα ενταχθούν στην ομάδα των Ελληνικών ή/και των Μαθηματικών, σύμφωνα πάντα με τα αποτελέσματα των δοκιμίων του Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ). Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, θα πρέπει να υποβάλετε μέσω τηλεομοιοτύπου στα οικεία Επαρχιακά
- Γραφεία (υπόψη Συνδυετικών Λειτουργιών) τον ονομαστικό κατάλογο (ΕΝΤΥΠΟ 2) των μαθητών/τριών των οποίων οι γονείς/κηδεμόνες αποδέχθηκαν τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα. Η διαδικασία αποστολής των καταλόγων θα πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι την **Τρίτη 23 Ιουνίου 2020**.

β) Στο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού ΔΕΝ εντάσσονται μαθητές/τριες με μεταναστευτική βιογραφία ή παιδιά που έχουν επίσημη απόφαση ΕΕΑΕ. Εντάσσονται ΜΟΝΟ μαθητές/τριες των οποίων τα ονόματα θα συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο με τα αποτελέσματα της έρευνας ΚΕΕΑ.

γ) Νοείται ότι θα τονιστεί στους γονείς/κηδεμόνες ότι η δημιουργία ομάδας Αλφαριθμητισμού θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των ενδιαφερόμενων μαθητών/τριών.

Μέρος Β΄: Δημιουργία Ομάδων Αλφαριθμητισμού Β΄ Τάξης

- Θα ενημερωθούν οι γονείς των παιδιών που παρακολούθησαν το Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού της Α΄ τάξης κατά τη σχολική χρονιά 2019-20, για να υπογράψουν
- εκ νέου τη συγκατάθεση ή μη συγκατάθεσή τους (ΕΝΤΥΠΟ 1). Για την έγκαιρη οργάνωση των προγραμμάτων Αλφαριθμητισμού και στελέχωση των σχολείων, η επικοινωνία θα πρέπει να γίνει στα χρονικά πλαίσια που ορίστηκαν πιο πάνω για την Α΄ τάξη.

Μέρος Γ΄: Γενικές Οδηγίες

1. Αριθμός Μαθητών/τριών Ομάδας Αλφαριθμητισμού – Περίοδοι και Μαθήματα Διδασκαλίας

Σε κάθε ομάδα Αλφαριθμητισμού εντάσσονται από τέσσερις έως οκτώ μαθητές/τριες (4 – 8), οι οποίοι/ες ενισχύονται στα Νέα Ελληνικά ή Μαθηματικά ή και στα δύο μαθήματα, ανάλογα με τα αποτελέσματά τους στην έρευνα του ΚΕΕΑ. Όλες τις περιόδους των Νέων Ελληνικών και των Μαθηματικών τις αναλαμβάνουν ένας Φιλολόγος και ένας Μαθηματικός αντίστοιχα. Σε καμία περίπτωση δεν μοιράζονται οι ώρες σε δύο εκπαιδευτικούς.

Στο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού οι μαθητές/τριες θα διδάσκονται:

Α΄ Τάξη: 2 περιόδους Νέα Ελληνικά ή 2 περιόδους Μαθηματικά ή 4 περιόδους (2 περιόδους Νέα Ελληνικά και 2 περιόδους Μαθηματικά).

Β΄ Τάξη: 2 περιόδους Νέα Ελληνικά ή 2 περιόδους Μαθηματικά ή 4 περιόδους (2 περιόδους Νέα Ελληνικά και 2 περιόδους Μαθηματικά).

Οι μαθητές/τριες του Προγράμματος Αλφαριθμητισμού θα ΑΠΟΣΥΡΟΝΤΑΙ από το τμήμα τους σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

	Μαθήματα Αλφαριθμητισμού και περίοδοι	Μαθήματα Απόσυρσης
Α΄ τάξη	Δίωρο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού (Νέα Ελληνικά ή Μαθηματικά)	• Αρχαία Ελληνικά (1 περίοδο) • Φυσική Αγωγή (1 περίοδο) • Μουσική (1 περίοδο) • Οικιακή Οικονομία (1 περίοδο) • Θρησκευτικά (1 περίοδο)
	Επιλογή δύο μαθημάτων από τη διπλανή στήλη.	
	Τετράωρο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού (2 περιόδους Νέα Ελληνικά και 2 περιόδους Μαθηματικά)	
	Επιλογή τεσσάρων μαθημάτων από τη διπλανή στήλη.	

	Μαθήματα Αλφαριθμητισμού και περίοδοι	Μαθήματα Απόσυρσης
Β΄ τάξη	Δίωρο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού (Νέα Ελληνικά ή Μαθηματικά)	• Αρχαία Ελληνικά (1 περίοδο) • Φυσική Αγωγή (1 περίοδο) • Μουσική (1 περίοδο) • Τέχνη (1 περίοδο) • Θρησκευτικά (1 περίοδο)
	Επιλογή δύο μαθημάτων από τη διπλανή στήλη.	
	Τετράωρο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού (2 περιόδους Νέα Ελληνικά και 2 περιόδους Μαθηματικά)	
	Επιλογή τεσσάρων μαθημάτων από τη διπλανή στήλη.	

Σημειώνεται ότι θα πρέπει να ενημερώνεται ο/η μαθητής/τρια για την ενότητα που έχει παραδοθεί κατά την απουσία του/της από την τάξη, για το υλικό που έχει δοθεί και για την κατ' οίκον εργασία που έχει ανατεθεί από τους/τις καθηγητές/τριες.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στον καταρτισμό του Προγράμματος Αλφαριθμητισμού η Διεύθυνση του σχολείου μπορεί να λάβει υπόψη πιθανές ιδιαίτερες κλίσεις/ταλέντα των μαθητών/τριών σε κάποιο γνωστικό αντικείμενο και πραγματικές δυσκολίες στον καταρτισμό του Προγράμματος.

2. Επιλογή διδασκόντων/ουσών στο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού - Ευθύνες

Η επιλογή των διδασκόντων/ουσών γίνεται από τη Διεύθυνση του σχολείου, σε συνεργασία με τον/την Υπεύθυνο ΒΔ και τον/τη Συνδεδειγμένο Λειτουργό, με βάση τα πιο κάτω κριτήρια:

α) Εξειδίκευση σε θέματα Ειδικής Αγωγής - Αλφαριθμητισμού (Κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου ή 2ου Πτυχίου στην Ειδική Αγωγή - Αλφαριθμητισμό, Μετεκπαίδευση/ Σεμινάρια ή Επιμόρφωση).

β) Ευαισθησία, παιδαγωγική φιλοσοφία και πεποίθηση ότι όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα στη μάθηση στο δημόσιο σχολείο και ότι η παιδεία αντισταθμίζει και αντιμετωπίζει κοινωνικές ανισότητες και περιβαλλοντικές ανεπάρκειες.

γ) Σχεσιακή και εμπυχωτική ικανότητα.

δ) Αποτελεσματικότητα στη διδασκαλία των μαθημάτων ΕΑΕ και Αλφαριθμητισμού.

Σε περίπτωση που οι διδάσκοντες/ουσες στο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού δεν είναι οι διδάσκοντες στο τμήμα, θα πρέπει να συνεργάζονται στενά με τους εκπαιδευτικούς που θα διδάσκουν στο τμήμα των μαθητών/τριών τους (π.χ. αλληλοενημέρωση, ετοιμασία υποστηρικτικού υλικού, αξιολόγηση), για καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα. Επίσης, υποχρεούνται να συμμετέχουν στους συντονισμούς των Παιδαγωγικών Ομάδων των τμημάτων των μαθητών τους.

Όλοι/ες οι διδάσκοντες/ουσες θα τύχουν σχετικής επιμόρφωσης.

Οι διδάσκοντες/ουσες στο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού πρέπει να συμμετέχουν στην ετοιμασία των εξεταστικών δοκιμών για τις Προαγωγικές και Εξετάσεις Γυμνασίου. Επισημαίνεται ότι επιβάλλεται η διαβάθμιση των εξεταστικών δοκιμών, ώστε να δίνεται η δυνατότητα σε όλα τα παιδιά, ανεξαρτήτως επιπέδου, να επιτυγχάνουν στις εξετάσεις.

3. Αξιολόγηση μαθητών/τριών εντεταγμένων στο Πρόγραμμα του Αλφαριθμητισμού

Οι διδάσκοντες/ουσες στο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού θα εφαρμόζουν πολλαπλούς τρόπους αξιολόγησης (π.χ. διαμορφωτική αξιολόγηση, εργασίες/ project), θα ετοιμάζουν διαφοροποιημένο υλικό, σύμφωνα με τις δυνατότητες των μαθητών/τριών τους και θα αντιμετωπίζουν τους/τις μαθητές/τριες με την **αναγκαία λελογισμένη επιείκεια**, σε στενή συνεργασία με τους/τις διδάσκοντες/ουσες στο τμήμα τους.

Ο Ατομικός Φάκελος των μαθητών/τριών Αλφαριθμητισμού θα πρέπει να περιλαμβάνει τις αξιολογήσεις των τετραμήνων, ενδεικτικές εργασίες, διαγωνίσματα του/της μαθητή/τριας, πρακτικά συναντήσεων και ό,τι άλλο κριθεί αναγκαίο. Αυτός ο Φάκελος μπορεί να ζητηθεί οποιαδήποτε στιγμή από τις Διευθύνσεις Γενικής Μέσης Εκπαίδευσης/Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, καθώς και από τους Επιθεωρητές Μέσης Εκπαίδευσης και από το Γραφείο Ειδικής Αγωγής – Συνδετικούς Λειτουργούς.

4. Έντυπο Ατομικής Αξιολόγησης Αλφαριθμητισμού

Το επισυναπτόμενο ΕΝΤΥΠΟ 3 συμπληρώνεται από τους/τις διδάσκοντες/ουσες στα Προγράμματα Αλφαριθμητισμού στο τέλος του Α΄ και Β΄ τετραμήνου. Η αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας βασίζεται στο ενδιαφέρον και την πρόοδό του/της, πάντα σε σχέση με τις ατομικές ιδιαιτερότητες/ικανότητες/δεξιότητες του/της. Το συμπληρωμένο έντυπο θα φυλάσσεται στον Ατομικό Φάκελο των μαθητών/τριών στο Γραφείο του Υπεύθυνου Βοηθού Διευθυντή.

5. Διευκολύνσεις μαθητών/τριών (Α΄, Β΄, Γ΄ τάξεων) του Προγράμματος Αλφαριθμητισμού

α) Απλοποίηση της γλωσσικής διατύπωσης:

Στις τελικές εξετάσεις οι μαθητές/τριες του Προγράμματος Αλφαριθμητισμού μπαίνουν σε προκαθορισμένη αίθουσα, διαφορετική από αυτήν που έχει ορισθεί για το τμήμα τους σε όλα τα μαθήματα που θα εξεταστούν. Αφού οι μαθητές/τριες παραλάβουν το γραπτό τους, ο καθηγητής που θα παρέχει τις διευκολύνσεις στους μαθητές/τριες, διαβάζει μεγαλόφωνα ολόκληρο το εξεταστικό δοκίμιο και δίνει οδηγίες και επεξηγήσεις στα σημεία που θα υποδειχθούν από τους εξεταζομένους, κατά τρόπο όμως που δεν προδιαγράφεται η απάντηση και δεν αλλοιώνεται το δοκίμιο. Σημειώνεται ότι ο καθηγητής θα πρέπει να διδάσκει το υπό εξέταση μάθημα στη συγκεκριμένη τάξη (όχι απαραίτητα στο τμήμα) και επιβάλλεται να βρίσκεται στην αίθουσα καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης για συμπληρωματικές επεξηγήσεις/ διευκρινήσεις.

β) Χρόνος εξέτασης:

Ο χρόνος εξέτασης αρχίζει από το σημείο που τελειώνει η προφορική απλοποίηση. Οι μαθητές/τριες δικαιούνται να υποβάλλουν ερωτήσεις και κατά τη διάρκεια της εξέτασης.

γ) Χρήση υπολογιστικής μηχανής:

Σε όλους τους/τις μαθητές/τριες Αλφαριθμητισμού της Β΄ και Γ΄ τάξης θα παρέχεται η διευκόλυνση της χρήσης υπολογιστικής μηχανής κατά τη διάρκεια των διαγωνισμάτων και τελικών εξετάσεων. Δεν παραχωρείται στους/στις μαθητές/τριες της Α΄ τάξης Γυμνασίου.

Γ΄ ΜΕΡΟΣ: Θέματα προς ενημέρωση των γονέων / κηδεμόνων των επηρεαζόμενων μαθητών/τριών:

1. Γενικοί σκοποί του Προγράμματος Αλφαριθμητισμού

- Η διασφάλιση του θεμελιώδους ανθρώπινου δικαιώματος στην εκπαίδευση των λειτουργικά αναλφάβητων μαθητών/τριών.
- Η πρόληψη του σχολικού και συνακόλουθα κοινωνικού αποκλεισμού, με όλες τις αρνητικές για το άτομο και την κοινωνία συνέπειες, όπως περιθωριοποίηση, παραβατικότητα, αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές, χρήση και κατάχρηση ουσιών και τέλος εξάρτηση, προβλήματα ψυχικής και σωματικής υγείας.

2. Παιδαγωγικοί στόχοι

- Η καλλιέργεια και η ανάπτυξη των βασικών δεξιοτήτων γραφής, ανάγνωσης, αριθμητικής.
- Η κατανόηση κειμένου.

- Η διευκόλυνση και ανάπτυξη ικανότητας για προσωπική έκφραση, κρίση, δημιουργικότητα, συζήτηση και επικοινωνία.
- Η ενίσχυση της αυτοεικόνας και η συναισθηματική στήριξη του/της μαθητή/τριας.
- Η διευκόλυνση και ανάπτυξη ικανότητας προσαρμογής στο σχολικό και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.

Επαναλαμβάνεται ότι, το αργότερο μέχρι την Τρίτη, 23 Ιουνίου 2020, θα πρέπει να ενημερωθεί ο Συνδεδειγμένος Λειτουργός του σχολείου σας για τον αριθμό των μαθητών/τριών των οποίων οι γονείς/κηδεμόνες αποδέχτηκαν να ενταχθούν στο Πρόγραμμα Αλφαριθμητισμού.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον Συνδεδειγμένο Λειτουργό του σχολείου σας ή με το Γραφείο Ειδικής Αγωγής Μέσης Εκπαίδευσης στα τηλέφωνα 22800632 ή 22809521.

Δρ Κυπριανός Δ. Λούης
Διευθυντής Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

